

Deutsch-Polnische
Industrie- und Handelskammer
Polsko-Niemiecka Izba
Przemysłowo-Handlowa

PRAWO BANKOWE

Dominika Rogoń
Radca prawny
w Kancelarii
Kubas Kos Gaertner

Zmiany w ustawie o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów – cz. II

Poniżej przedstawione zostaną kolejne najistotniejsze zmiany ustawy o zastawie rejestrowym („u.z.r.”), które weszły w życie z dniem 11 stycznia 2009 roku.

Wpis zastawu do rejestru.

Nowelizacja znosi miesięczny termin na złożenie wniosku o wpis zastawu do rejestru. W przypadku, gdy zastawca, zastawnik lub dłużnik posiada miejsce zamieszkania (siedzibę) poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, we wniosku o wpis wpisuje się ponadto adres dla doręczeń w Polsce. Zasadnicza zmiana nastąpi w zakresie kognicji sądu rejestrowego, która obecnie jest nadmiernie szeroka. Zgodnie z nowym art. 40 ust. 3 u.z.r., rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku oraz dokumentów stanowiących podstawę wpisu w zakresie danych podlegających wpisowi. Sąd oddala wniosek o wpis, jeżeli treść dokumentów stanowiących jego podstawę oczywiście narusza prawo.

Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy lub praw stanowiących całość gospodarczą.

Dotąd zarówno upoważnienie zastawcy do zbywania składników zbioru i „automatyczne” obciążanie zastawem surogatów powinny wynikać z umowy zastawniczej. Nowelizacja potwierdza w art. 10 ust. 1 u.z.r. zasadę surogacji przedmiotu zastawu (o ile strony nie postanowią inaczej).

Zmieniony przedmiot zastawu rejestrowego ujawnia się w rejestrze zastawów na wniosek zastawcy lub zastawnika – należy jednak przyjąć, że wpis ma tu charakter porządkowy. Nowy art. 25 ust. 4 i 5 wprowadza tzw. krystalizację zbioru – jeżeli wierzytelność zabezpieczona stała się wymagalna, zastawnik może w pisemnym zawiadomieniu żądać od zastawcy zabezpieczenia roszczeń przez przeprowadzenie spisu z natury składników majątkowych przedmiotu zastawu rejestrowego, w sposób określony przez strony umowy zastawniczej; od chwili zawiadomienia zastawca nie może bez zgody zastawnika rozporządzać przedmiotem zastawu ani jego składnikami majątkowymi.

Zaspokojenie zastawnika.

Nowelizacja wyjaśnia, że zaspokojenie przez przejęcie jest możliwe, gdy przedmiotem zastawu rejestrowego są rzeczy, wierzytelności i prawa lub zbiory rzeczy lub praw stanowiące całość gospodarczą, a strony w umowie zastawniczej ściśle oznaczyły wartość przedmiotu zastawu albo określiły sposób ustalenia jego wartości dla zaspokojenia zastawnika.

Dotyczy to także wierzytelności z rachunku bankowego, tu jednak może powstać wątpliwość, czy tylko prowadzonego przez bank-zastawnika, ponieważ przejęcie ma nastąpić przez „pobranie przez zastawnika prowadzącego rachunek bankowy środków znajdujących się na tym rachunku”. W zarząd będzie mogło być oddane przedsiębiorstwo (celem zaspokojenia z dochodów) jedynie wówczas, gdy przedmiotem zastawu jest zbiór rzeczy lub praw, stanowiący całość gospodarczą, a umowa zastawnicza dopuszcza zaspokojenie zastawnika z dochodów przedsiębiorstwa zastawcy.